

حقوق دعاوی در نظام حقوقی کنونی

مبتنی بر آخرین تحولات علمی، قانونی و قضایی

سعید صالح احمدی

سرشاسی	صالح احمدی، سعید.	۱۳۶۴
عنوان و نام پدیدآور	حقوق دعاوی در نظام حقوقی کنونی /سعید صالح احمدی.	
مشخصات نشر	تهران؛ کتاب آوا. ۱۴۰۲.	
مشخصات ظاهري	۳۰۲ ص.	
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۷۶۰۶	
وضعیت فهرست نویسی	فیبا	
موضوع	حقوق مدنی - ایران - دعاوی	
رده‌بندی کنگره	۶۷۵KMH	
رده‌بندی دیوبی	۵۵۰۴۳۴۸	
شماره کتابخانه ملی	۹۲۱۰۳۲۵	

حقوق دعاوی
در نظم حقوقی کنونی

سعید صالح احمدی

三

كتاب أوا

卷之三

1402 - 191

卷之三

٣٠٠ نسخه

5

٢٣٠ . . . توما

22

نیانی مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت باک [۴]، طبقه دوم

شماره تماس: ۶۶۴۶۷۱۵۰

www.avabook.com

三

شگاه استشان

۷۱/۱ - که بخت نهان - خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - تقاطع آندازه می بلای

٦٦٤٧٤٦٠١٣٠-٤٦٦٤٧٩٩٣-٦٦٩٧٤٦٠٧-٧٦٠٠٧٦٤٦٦٤٧٤٦

هرگونه تکبیر این اثر از طریق ارسال یا پارکداری فایل الکترونیکی،
یا جای و نیز کاغذی آن بدون مجرور ناشی، به هر شکل، اعم از
فایل، سی دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسائل
مشاهه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت فرم اعام از
کتاب، راهنمایی، حروفه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای امکانی یا
محاجر، و همچنین توزیع، فروش، عرضه با ارسال اتری که بدون
محظوظ ناشی تهیی شده، موجب بگرد فاصله است.

این کتاب با کاغذ حمایتی، حاب شده است

سخنی با شما

برای اینکه بتوان حق و تکلیف را شناسایی نموده یا به اجراء گذاشت، قوانین حاکم بر ماهیّت حقوق که در قوانینی مانند قانون مدنی، قانون تجارت و غیره بیان شده‌اند، تنها کافی نیست، بلکه خود دعاوی نیز باید از حیث حاکمیّت قوانین موضوعه راجع به حقوق و تکالیف متداعین دعوا و مجریان قانون، متکی بر اصول، قواعد، موادی و مقرراتی ارزش‌های حقوقی باشند تا مراد قانون گذار، بیشتر از پیش تأمین و تضمین گردیده و مجریان قوانین موضوعه، بتوانند از حیث تشکیلاتی و تکالیف خود، متوجه تر مانع قانونی بوده تا به بهترین شکل ممکن، بسیار منظم و تعریف‌شده، انجام وظیفه کننده باید آسیب‌زا بودن این قوانین به واسطه گرایش به فصل خصوصت مکانیکی را مورد نقد و آسیب‌شناسی قرار داد؛ زیرا بشر باید به سمت شناسایی محقق واقعی و اجرای کامل حقوق اشخاص برود و اگر می‌خواهد قوانین سازمان قضایی و تشکیلات قضایی را وضع کند، سیستم به نحوی نباشد که صرفاً به فصل خصوصت بسته شود. هم‌اکنون نظام‌های حقوقی سراسر جهان به دلیل ضعف‌های بشر کوتی از حیث رسیدن به عدالت، سیاست فصل خصوصت را به اجراء گذاشته‌اند شاید چون محدودیت‌های ذهنی انسان معاصر، مانع از طراحی چنین مدینه فاضله‌ای است.

«سازمان» در معنای رایج کوتی، ارمغان دوران معاصر است که بشر حسب نیاز، آن را در معانی و ماهیّتی که خود مدنظر داشته، وضع نمود تا با استفاده از قوانین

ناظر بر ساختار در امور قضایی، اهداف خود را دنبال کند. ساختار بسیار بر ماهیت، اثرگذار است و اگر طراحی سیستم، دارای ایراد باشد، در امور و دعاوی قضایی، مشکلات، فزاینده خواهند بود به ویژه ساختارهایی که بیشترین ارتباط را با حقوق دعاوی دارند. در این بین، در قوه مربوط به قضا، ما در حقوق ایران، با سیاست‌گذاری‌های کلی، مفاهیم، تأسیس‌ها و رویکردهایی مواجه هستیم که از حیث تشکیلاتی، قاعده‌تاً باید موجب شوند یک نظام (سیستم) حقوقی و سازمان‌یافته شکل گرفته تا با تکیه بر آن اجرای بهم پیوسته نسبتاً منظم، به پیشبرد اهداف قضایی و حقوقی، نزدیک‌تر شویم؛ اما باید گواهی داد، باید اراده‌هایی استوارتر و منسجم‌تر برای نیل به این اهداف نمود پیدا کند تا با تکیه بر استقلال وکلا، قضایات، کانون وکلا و قوه قضائیه و اصلاح ساختارهای مغایر با این حوزه، به مدنیه فاضله، نزدیک و نزدیک‌تر شویم.

«حقوق دعاوی» در اینجا و منظوری که ما در این اثر به دنبال آن هستیم، در برخی از وجوده، متفاوت از آنچه که برخی از همکاران فرزانه در قالب مجموعه کتبی تحت این عنوان، به تحریر مورد اندیشه و انتشار قرار داده‌اند، است. ما در این کتاب که بنا بر اختصار داشته‌ایم، با استفاده از «روش شرح ماده به ماده» که تاکنون یک دهه است در نگارش کتب حقوقی به آن پاییند بوده‌ایم، سعی را بر تفسیر و تشریح برخی از قوانین موضوعه در این حوزه گذاشتم تا بتوانیم به اندازه بضاعت تأثیر و مورد اقرارمان، یک منبع تفسیری را در اختیار قضایات، وکلای دادگستری و کارمندان قضایی قرار دهیم تا از آنها بیشتر بیاموزیم. بدون درک تشکیلات ناظر بر حقوق دعاوی، نمی‌توان نظام قضایی ایران در معنای عام کلمه را از حیث تشکیلات و

نظرات، درک نموده و به استقبال دعوا رفت.

سعید صالح‌احمدی

۱۴۰۱/۰۷/۰۳

فرست مطالب

کتاب اول: قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳	۱۵
کتاب دوم: قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴	۷۵
کتاب سوم: قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲	۱۳۳
بخش اول تشکیلات	۱۳۴
بخش دوم آیین دادرسی	۱۵۱
فصل اول صلاحیت	۱۵۱
فصل دوم ترتیب رسیدگی	۱۶۷
مبحث اول رسیدگی در شعب بدوى	۱۶۷
اول دادخواست	۱۶۷
دوم دستور موقت	۱۷۸
سوم رسیدگی و صدور رأی	۱۸۰
مبحث دوم رسیدگی در شعب تجدیدنظر	۱۸۹
مبحث سوم رسیدگی در هیأت عمومی	۱۹۵
بخش سوم اعاده دادرسی	۲۱۸
بخش چهارم اجرای احکام	۲۲۲

۲۲۷.....	بخش پنجم- سایر مقررات
۲۳۱.....	کتاب چهارم: قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب ۱۳۹۰
۲۳۲.....	کلیات
۲۳۳.....	فصل اول دادگاه عالی و دادسرای انتظامی قضات
۲۴۹.....	فصل دوم- مجازات‌ها و تخلفات انتظامی
۲۶۳.....	فصل سوم آیین رسیدگی به تخلفات انتظامی
۲۷۵.....	فصل چهارم تعلیق قاضی
۲۷۸.....	فصل پنجم رسیدگی به صلاحیت قضات

www.ketab.ir